

TONY CAMERON

A legújabb trendek a skót börtönszolgálatban

Nagy öröm a jelen konferencia résztvevői előtt beszélni – először van módom erre Kelet-Közép-Európában. Megjegyzéseimet elsősorban magyar vendéglátóimnak szánom, mert a nyugat-európaiak számára mindezek már részben ismerősek, különösen finn és holland kollégáimnak. A börtönök pénzügyeivel kívánok foglalkozni.

Két hete Belgiumban jártam, ahol a skandináv országok és Hollandia főigazgatóival találkoztam, s kiderült, hogy ami közös e büntetés-végrehajtási szervezetek között, hogy nincs elég pénzünk. Norvégia gazdag ország – ha nem a leggazdagabb az említettek közül –, de még ők sem tudnak elég pénzt fordítani a börtönökre. Nekünk, a többi országnak Európában, még kevesebből kell gazdálkodnunk. Szükség a költségvetés, s ahogy a holland büntetés-végrehajtási szolgálat főigazgatója mondta: többet kell kihozni kevesebből. Felhívom tehát az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó államok figyelmét, hogy belépésük után az uniós szabályok következtében a börtönök fenntartása költséesebb lesz, mint eddig. Amellett, hogy meg kell felelni az Emberi Jogok Európai Bírósága előírásainak, az Európai Unió által életbe léptetett szabályozók ezreit is figyelembe kell venni, olyan területeken, mint a közlekedés, élelmiszerbiztonság, munkaidő, munkahelyi egészségvédelem, a szociális ellátás – kezdetben ezek mind növelik a költségeket, és a későbbiekben is számolni kell velük. Európa nyugati részében jelenleg azzal az igénnyel szembesülünk, hogy többet kell nyújtanunk az adófizető pénzéért.

Engedjék meg, hogy néhány szóval ismertessem a skóciai helyzetet. Rendőrségi és börtönügyekben a jogalkalmazásunk teljesen független az angol gyakorlattól. Nemrégiben felállítottuk saját parlamentünket, ami tovább növelte különállásunkat. Skócia lakossága öt millió, börtönnépességünk pedig kissé meghaladja a hatezretet, beleértve mind az előzeteseket, mind az elítélt fogvatartottakat. Százezer lakosra vetítve 120 fogvatartottunk van, ezzel az aránnyal Nyugat-Európa élmezőnyéhez tartozunk.

Egyetlen nyugat-európai országot sem ismerek – kivéve talán Norvégiát –, ahol a börtönnépesség stabil vagy csökken. A létszám mindenhol emelkedik. Norvégia kivétel képez, mert náluk várólista van.

Ha a bűnelkövetőt elítélik, de nem tudják elhelyezni, akkor otthon vár, amíg be nem hívják. Nálunk Skóciában azonban más a helyzet: nekünk mindenkit el kell helyeznünk,

minden egyes elítéltet, méghozzá azon a napon, amikor az intézetbe érkezik. Skóciában 16 börtön van, amelyet a Központi Börtönadminisztráció irányít, én vagyok a börtön-szolgálat főigazgatója. Közvetlen felettesem az igazságügyi miniszter.

A 16 skót börtön egyikét a magánszektor építette, finanszírozza, és huszonöt évre a magánszektor kapott fenntartási megbízatást. Tekintve, hogy valószínűleg én vagyok itt az egyetlen, akinek valós tapasztalatai vannak erről a témáról, beszélni szeretnék róla, mert az embereket érdeklik az új megoldások.

A privatizált börtönökről folytatott beszélgetések gyakran az állam és az államhatalom felvetésével kezdődnek. Én közalkalmazott vagyok – már 30 éve –, soha nem dolgoztam a magánszektorban. A mai vitákon megfigyeltem, hogy a következő szavak gyakran fordultak elő: tábornok, ezredes, egyenruha, börtöntiszt, törvény, rendelkezések és parancsok. A magánszektor által használt szavak: egységköltség, verseny, mérlegkönyv, nyereség és veszteség, költségfinanszírozás, kamatlábak és fogvatartottak mint ügyfelek. A magánszektor két ügyféllel számol: először is velem, mert én fizetek a nyújtott szolgáltatásért, másodsor pedig a 600 elítélttel, akiket a börtönükbe irányítok. A magáncég szerződéses vállalkozó. Az új börtönt működtető cég az öt évvel ezelőtti indításkor úgy határozott, hogy nem alkalmaz olyan tiszteket, akik valaha is az állami rendszerben dolgoztak. Azért döntöttek így, mert nem akarták a közzsféra megoldásait importálni – vagyis azt a hozzáállást, amit mi az állami rendszerben az évek hosszú során kifejlesztettünk és finomítottunk. Saját önálló és különálló kultúrát akartak kialakítani.

Mi börtönügyi szakemberek ritkán gondolunk úgy magunkra, mint monopolistákra. De ha belegondolunk, amikor az állam valakit börtönbe akart zárnival, akkor egészen a legutóbbi időkig csak egyetlen egy lehetősége volt minden államban. Az elítéltek fogvatartását egyetlen szervezet végezte. A mi esetünkben is így volt ez.

Az állami monopolhelyzetet támogató büntetés-végrehajtási illetékesek gyakran érvelnek a következővel: „Csak az állam zárhat börtönbe embereket, hiszen ez szabadságvesztést jelent, ez a szankció etikai és morális vonatokkal jár”. Ilyenkor emlékeztetem őket, hogy hasonló érvekkel találkoztunk a telefon, a víz, a gáz, az elektromos szolgáltatások és a légi járatok privatizálása kapcsán, mondván, hogy csak az állam biztosíthatja ezeket a kulcsfontosságú szolgáltatásokat. Azonban ma már másképp vélekedünk erről. Mi a börtönben olyan helyen dolgozunk, ahol még folyik ez a vita, de ez már az utolsó vitatott területek egyike.

Egy finn kollégával beszélgetve kiderült, hogy mind náluk, mind nálunk bizonyos mértékig a Honvédelmi Minisztérium kezdeményezte a privatizáció beindítását. A hazámban épp most készülünk aláírni egy szerződést, amely szerint háború esetén minden légi újratankolást a szerződésben meghatározott cég végzi. Ezen kívül a harckocsik és más eszközök bevetésben történő karbantartása is egy magáncég feladata lesz.

Visszatérve a büntetés-végrehajtásra: ha megvizsgálják azt a szolgáltatást, amit mi nyújtunk, ha például eljönnek az általunk felügyelt intézetekbe, látni fogják: az általunk – az állam által – nyújtott szolgáltatás távolról sem tökéletes. Gyakran azt sem könnyű megmondani, hogy mit kap az állam a kiadásokért. Így általában mi, büntetés-végrehaj-

tási szakemberek hajlamosak vagyunk öncélúan érvelni, miszerint a verseny helyénvaló más szektorokban, de nálunk nem.

Valamennyien tudjuk, milyen hátrányokkal jár a monopóliumhelyzet. A légitársaságok, vasutak, bankok, biztosító-társaságok, elektromos-, gáz- és telefonszolgáltatók mind Kelet-Európában, mind Nyugat-Európában monopóliumhelyzetben voltak egykor. A monopóliumok erősek és megbízhatóak, ugyanakkor merevek és lassúak is.

Olykor azt mondom beosztottaimnak: „Ha a fő telekommunikációs cégeink az Egyesült Királyságban még mindig monopóliumhelyzetben lennének, akkor lenne vajon mobiltelefonunk?” A válasz természetesen: „Nem.” Vagy kifejezéstett volna egy állami cég személyi számítógépeket? „Nem.”

A monopóliumok megtörése érdekében megkerestük a magánszektor és elmondtuk, hogy börtönszolgáltatást kívánunk vásárolni tőlük. Erre ők rögtön lényegre törő kérdéssel válaszoltak: „Milyen legyen?”

Általánosságban véve, a magánbörtönök világában két fajta típus létezik, melyeket az egyszerűség kedvéért francia modell és brit modell elnevezéssel látom el.

A francia modellt követik Chilében és valószínűleg Izraelben is, Norvégiában pedig vizsgálják ennek lehetőségét. Ez az a modell, amelyben a magánszektor, egy magánvállalat, banki támogatással, építet egy börtönt vagy pedig egy, az állam által felépített börtönt vesz át. A szolgáltatások nagy részét – egészségvédelem, étkezések, műhelyfoglalkozások, oktatás és a börtönadminisztráció – a magánvállalat biztosítja az elítéltek számára. A biztonság garantálása azonban az állami alkalmazottak feladata. Ez tehát nagyjából a francia modell. Elmondhatom Önöknek, hogy ez a megoldás működik. Ám a hatékonyság nem feltétlenül alakul kedvezőbben, mint teljes állami irányítás mellett. Ezen kívül jelentős kockázatok vannak. Amennyiben rosszul alakulnak a dolgok a börtönben és a börtön megrongálódik az elítéltek lázadása miatt, vagy mert kárt tesznek az épületben, ki tekinthető hibásnak ilyenkor? Vajon a börtönőrök nem végezték megfelelően munkájukat, vagy netán a társaság által szállított élelem volt rossz minőségű? A választól függ, hogy a társaság vagy az állam fizeti-e a számlát. Az egyetlen bizonyos dolognak az tűnik ebben a rendszerben, hogy a két fél harca a kárrendezés anyagi vonzatai felett kiváló pénzszerzési lehetőséget jelent az ügyvédeknek.

A brit modell szerint az ellenőrzés egésze a magánszektor kezébe kerül. Az állam egyedül a helyszín tekintetében dönt. A társaság az, aki finanszírozza, felépítteti és működteti a börtönt. A társaság döntési hatáskörébe tartozik továbbá az is, hogy mindezt miként kívánja megvalósítani. Az állam által elvárt eredmény az egyedüli meghatározó tényező.

A banki támogatással rendelkező – és a bankoknak itt kiemelkedő szerepük van – kereskedelmi szektor kijelentette: „Mi is képesek lennénk ezt kivitelezni. Amennyiben engedélyt kapunk, egy elítélt költségeire vetítve árajánlatot készítünk, és elvégezzük a munkát, Önök pedig ellenőrizhetnek bennünket.”

Kulcsfontosságú a kockázatátírási lehetőségeinek felkutatása. Nem hiszem, hogy a jelenlevő börtönigazgatók közül sokan tisztában lennének azzal, hogy a biztosító társaságok mekkora díjtételt jelölnének meg, amennyiben intézményük biztosításával kap-

csolatban megkeresnék őket. Tudják-e mekkora lenne az éves biztosítási összeg? Nem tartom valószínűnek. Egy biztos: igen jelentős költségről van szó. Mi nem voltunk tudatában ennek, ám a magáncégek kénytelenek voltak ezt felmérni, hiszen az árajánlat megtételéhez ez az adat nélkülözhetetlen. Nagyon magas összegről van szó. Feltételezem, hogy az elmúlt 25-30 éves szolgálatuk alatt előfordult, hogy néha rosszul alakultak a dolgok, a számlát pedig ilyenkor azonnal rendezték. Azonban, ha összesítenék az elmúlt 25 évben felmerült költségeket, akkor igen magas összeget kapnának eredménynek. A magánszektor tehát a következőképpen cselekszik: az összes lehetséges kockázatot figyelembe véve teszi meg ajánlatát az elkövetkező 25 évre vetítve.

Országunk, Skócia magánkézben lévő börtöne öt évvel ezelőtt kezdte meg működését. Jelenleg hatszáz fogvatartottat helyez el, ez a legmagasabb biztonsági fokozatú intézmény az országban. A fogvatartottak minden kategóriája megtalálható itt, a női fogvatartottakat kivéve. Vannak itt előzetes fogvatartásban lévők, rövid szabadságvesztésre ítélt fogvatartottak, közép- és hosszuidős elítéltek, valamint szigorított fogvatartásra ítélték is. Bármilyen kategóriájú elítéltet küldhetünk ebbe a börtönbe, még különlegesen nehéz eseteket is.

Mindössze nagyjából egy évet vett igénybe a börtön felépítése, tehát megközelítőleg fele annyi idő alatt és fele akkora költség mellett épült fel, mint állami irányítás mellett történt volna. A magáncég töltötte fel a személyi állományt; ők vették fel és tanították be az embereket. Mindezért egyetlen eurót sem kaptak az első fogvatartott megérkezéséig. Az államnak tehát nem kellett megelőlegeznie a pénzt. A bankok szolgáltatták a tőkét.

A Skót Börtönszolgálat számára a legnagyobb feladatot ezzel kapcsolatban annak eldöntése jelentette, hogy pontosan milyen elvárásai is vannak a börtönnel szemben. Nem a börtön belső működésére voltunk kíváncsiak, a műszakbeosztások, illetve az alkalmazottak száma nem igazán érdekelt bennünket. Másként fogalmaztuk meg elvárásainkat: a börtönből senki nem szökhethet meg, megfelelő minőségű étkezést kell az elítéltek számára biztosítani a megfelelő időpontokban. Lehetővé kell tenni, hogy a látogatók a megérkezésüket követő húsz percen belül találkozhassanak a fogvatartottakkal. Különböző oktatási és műhelyfoglalkozásokat kell biztosítani. Programokra van szükség a bűnelkövető magatartás kezelésére stb. Kizárólag a cégre tartozik, hogy mindezt hogyan oldja meg. Jelenleg 12 elítélt közül egy ebben a börtönben kerül elhelyezésre, így most már össze tudom hasonlítani, hogy ez az intézmény mit nyújt a többi állami vezetésű börtönhöz képest.

Néhányan bizonyára megkérdezik: „Mi történik akkor, ha egy napon a cég úgy dönt, hogy nem folytatja tovább, mert nem nyereséges a vállalkozás?” Kötöttünk egy kiegészítő megállapodást a bankokkal. Ez azt jelenti, hogy ilyen esetben saját alkalmazottainkat helyezhetjük az intézménybe, vagy pedig megbízhatunk egy másik céget a börtön működtetésével, a bank pedig állja a költségeket. Erre azért van szükség, hogy biztosíthassuk a szolgáltatások folytonosságát a 25 éves periódus egészére.

Ez a börtön kihívást és viszonyítási pontot is jelent egyben. Mivel a cég korábbi tapasztalatokkal nem rendelkezett ezen a téren, így szabadon alkalmazhatott új módsze-

reket. Ilyen újítást jelentett a körülbelül háromszáz kamera felszerelése is. A személyzet minden tagjára legalább egy kamera jut, az irányítóterem pedig emlékeztet a Galactica csatahajóra. Minden szállítóeszköz, az összes teherautó és gépkocsi valósídejű műholdkövető rendszerrel van ellátva. Rendkívül magas fokú a biztonság. Mindezt úgy sikerült kifejleszteniük, hogy a börtön megtervezéséhez a világ minden pontjáról bevontak embereket: olyanokat, akik korábban foglalkoztak már hasonló dolgokkal.

Hadd szóljak még a költségekről – a fontsterling jelenlegi átváltási árfolyama helyett eurót fogok használni –, vagyis mennyit fizet az állam egy férőhelyért, egy jó férőhelyért – ami legtöbbször egy fogvatartottat jelent zárkánként – a szükséges berendezésekkel ellátva. A költségek nettó értéken vannak kimutatva 25 éves időszakra 6%-os diszkontlábbal – nem készpénzzel számolunk, hiszen nem rendelkezünk éves szerződéssel, szerződésünk 25 éves időszakra szól –, ezért az erre az időszakra diszkontált összes költség az, ami számít. Körülbelül 16 ezer euró az egy helyért fizetett összeg évente. Ebbe beletartozik a börtön felépítése, fejlesztése, a személyzet betanítása, a biztonsági rendszer kiépítése, az egyes programok költsége, vagyis minden. Ki kellett dolgoznunk az Államkincstár részére egy költségvetést arra vonatkozólag, hogy az államnak mennyibe kerülne egy hasonló méretű és típusú börtön fenntartása 25 éven keresztül a jelenlegi állami munkagyakorlat, fizetési rendszer és nyugdíjak stb. mellett. Az eredményül kapott összeg körülbelül 33 ezer euró évente. Összefoglalva tehát két helyet vásárolhatunk meg ebben a börtönben minden egyes általunk biztosított hely értékében.

Miután ezt a kalkulációt elvégeztük, vizsgálat kezdődött a börtönépítés terén, nyilvánosságra hozták az adatokat, tájékoztatták a Parlamentet. Két indítvány is elhangzott, amiket meg kellett cáfolnom. Fogalmam sincs, mi jó származhatott volna ezekből a felvetésekből. Természetesen a vádak azzal kapcsolatban merültek fel, hogy a minőség a magánszektorban nem olyan jó, mint amelyet az állami szektor tud garantálni. Válaszomban kifejtettem: van három állami alkalmazottunk a magánbörtönben, akik napról napra ellenőrzik, hogy mi történik, s gondoskodnak arról, hogy megkapjuk azokat a szolgáltatásokat, melyekért fizettünk. Az állami börtöneinkben nincsen három alkalmazottam, akik ellenőriznék az ottani helyzetet, így kénytelenek vagyunk a börtönigazgatók elmondására hagyatkozni. Van, amikor hiszünk nekik, van, amikor nem. Így bizonyos értelemben pontosabb képünk van arról, hogy mit is kapunk a magánbörtöntől, mint arról, amit saját állami börtöneink nyújtanak. Ez bizonyos megdöbbenést keltett.

Rengeteg kockázatot sikerült áthárítanunk. A koncepció a férőhely fogalma köré épül. Ez nem csupán egy ágyat jelent, hanem az ételt, oktatást stb. is. Ha ezek bármelyikét nem teljesíti a cég egy adott napon, akkor az állam nem fizet a férőhelyért arra a napra. A költséget a cégnek kell állnia. Ez rendkívül pozitív hatással van a hozzáállásra, serkenti az elmét. A mi gondolkodásunkra is serkentőleg hatott az, amikor a Parlament előtt felmerült a kérdés: amennyiben ezt a munkát rendszeren el lehet végezni férőhelyenként 16 ezer euróért évente, akkor miért fizetünk ugyanezért az államnak 33 ezer eurót?

Természetesen különböző kifogásokat hozhatunk fel a magánbörtönök ellen. Például épületeink régiek, ám számításainkat egy új épületet – és nem pedig egy régit – fel-

tételezve készítettük el, a hatalmas költségkülönbözöt pedig még így is jelen van. A politikusok tehát azt mondták: „adunk pénzt négy új blokk felépítésére meglévő állami börtönök területén – bontsák le a régi épületeket, és építsenek helyettük újakat.” Most ugyanazt az építető céget bíztuk meg a kivitelezéssel, aki a magánszektor részére felépítette a börtönt, és ugyanazon terv alapján dolgozik.

Néhány év múlva azonban, ha már ezen is túl vagyunk, már nem lesz több kifogás. Fel fog ekkor merülni a kérdés, hogy nem kellene-e megvizsgálni ennek a négy létesítménynek a piacképességét, hogy megtudjuk, ki tenné a legjobb ajánlatot működtetésükre vonatkozóan. A politikusok egyetértenek abban, hogy két új intézményre van szükség. Az egyik szintén egy magánbörtön lesz: ez esetben 700 férőhelyes, ami rövid idő alatt komoly mennyiségi és minőségi javulást hoz a fogvatartottak körülményeiben. A másik kihívást fog jelenteni az állami börtönszolgálat és a börtöntisztek szakszervezetének számára. A állami szektor pályázhat a magánszféra ellenében a második új börtön létesítésére és működtetésére. Amennyiben az állami szektor eléri a magánszektor ajánlatát az idő, a költség és a megbízhatóság tekintetében, úgy megkapja a megbízást, ha nem, akkor ez is a magánszféra kezébe kerül. Ez tehát összpontosítja figyelmünket és a szakszervezet figyelmét is.

Hol tartunk ma? Meghatároztuk a két börtönterületet. Nem elegendő csupán annyit bejelentenünk: szeretnénk egy új börtönt létesíteni valahol, mert az építési vállalkozó rögtön azt fogja kérdezni: „Hol van a helyszín? Van bekötőút? Sik területen fekszik?” stb. Pontosan megjelölt területre van szükség, ezért vásárolunk egy új építési telket, a második épület helyszínéhez pedig egy általunk birtokolt földrészt fogunk hasznosítani.

Amint már korábban is elmondtam, kulcsfontosságú a lehető legtöbb kockázat áthárítása. Éppen ebből a célból privatizáltunk nemrégiben minden egészségügyi szolgáltatást. Körülbelül ötven orvost foglalkoztattunk korábban – jelenleg csak egyet. Egy társaságot alkalmazunk. Megkerestük a Skót Egészségügyi Szolgálatot és megkérdeztük: „Vállalnák-e az egészségügyi szolgálatot számunkra?”, mire ők azt felelték „Nem.” Ám egy társaság azt válaszolta „Mi hét évre vállaljuk a szolgálat ellátását.” Tehát tőlem és a börtönön kívül élő más állampolgároktól eltérően, akik a skóciai fogvatartottak az általunk meghatározott színvonalú magán egészségvédelmi szolgáltatásban részesülnek. Ennek a színvonala bizonyos tekintetben magasabb, mint amelyben az intézményen kívül részesülnének.

Ezen fejlesztések következtében új ismeretek megszerzésére és szakképzett személyzet alkalmazására volt szükség az állami börtönszolgálatban, beleértve olyan embereket is, akik korábban még soha nem dolgoztak az állami szektorban. Akik olyan szakértelemmel rendelkeznek, melynek mi nem vagyunk birtokában, pl. beszerzési ismeretek, felvásárlási tapasztalatok. Tehát olyan embereket foglalkoztatunk, akik előzőleg szupermarketekben és hotelekben dolgoztak.

Bizonyos értelemben egy hotel-láncolatot működtetünk. Arra törekszünk, hogy ami az egyik „hotelben” történik, az megbízhatóan követhető legyen azon a helyen, és ez a

„hotel” legyen hasonlós a többihez. Ellenkező esetben az ügyfél, a fogvatartott megkérdezheti: „Miért van ez az eltérés?” A költségek mértékét is szeretnénk hasonlósá tenni. Ezt jelenleg még nem sikerült megvalósítanunk. Inkább – ahogy mi mondjuk – háziiparként működünk, vagyis az egyes helyeken különbözöképpen végezzük a dolgokat. Amint az a banki- illetve szupermarket üzletágakból jól kitűnik: a telephelyek nagy számán keresztül történő ésszerűsítés következetességet biztosít, ezért olyan emberekre van szükségünk, akik ebben szakemberek.

Szükségünk van továbbá pénzügyi szakemberekre. A Pénzügyminisztérium az utolsó hely, ahol vállalati pénzügyekben jártas szakembereket találhatunk. Ezt azért állíthatom ilyen magabiztosan, mert magam is dolgoztam pénzügyi igazgatóként. Nem igazán rendelkezünk pénzügyi szakértelemmel, inkább a szabályzók terén mozgunk otthonosan. Azokra az emberekre van szükség, akik „odakint” ismerték meg a bankszakmát. Megvizsgáltuk a börtönszolgálat üzleti tevékenységét és három részre osztottuk fel: vannak azok a dolgok, amelyeket megfelelően végzünk, vannak azok, melyeket elfogadhatóan, és végül azok, melyeket nem kielégítően teljesítünk. Megpróbáltuk a nem kielégítően elvégzett feladatokat kiiktatni hozzáértőbb szakemberek felkutatásával, akiket megfizetünk, hogy a munkát megfelelőbben teljesítsék.

Ugyanezt a módszert alkalmaztuk az oktatás esetében is. Jelenleg mi nem alkalmazunk tanárokat: szerződéses vállalkozók biztosítják a tanulást és oktatást szolgáltató tanárokat.

Az állami szektorban tendencia, hogy az igényt így fogalmazzák meg: „azt akarjuk, hogy ezt érde el, méghozzá a következőképpen”. Amikor egy élelmiszer-áruházba betérünk egy doboz babkonzervet vásárolni, nem kérdezzük meg, hogy: „Ki gyártotta ezt a konzervet?” „Hogyan készült?” vagy „Mekkora munkát fektettek a konzerv előállításába?” Az egyetlen dolog, amit akarunk, az a doboz babkonzerv. Én mindössze egy jó börtönférőhelyet szeretnék – nem érdekel, hogy a vállalkozó miként éri ezt el. Ha megfelelően teljesítenek, megfizetem őket. Ha nem teljesítenek megfelelően, nem kapnak fizetséget. A babkonzerv analógiája elvileg hasonló, a feladat-meghatározás és a folyamat ellenőrzése sokkal összetettebb a gyakorlatban. Éppen ezért szerződéses viszony bevezetését kezdtük meg az összes állami börtönünkben. Ehhez a magánszektoral kötétt szerződésünket vettük alapul. A következő évtől kezdődően minden börtönigazgatónk vállalkozóként fog dolgozni, akik szolgáltatásokat nyújtanak, mi pedig az általuk biztosított börtönférőhelyek függvényében fizetjük meg őket. Az én fizetésem a kormány által előirányzott célok határozzák meg, amennyiben jól teljesítek, egy kicsit többet kapok, ha nem teljesítek olyan jól, akkor egy kicsit kevesebbet. Ez nem vonatkozik a börtönigazgatókra.

A lakosság érdekében zárjuk börtönbe az embereket, tehát alapvetően ők a meghatározó ügyfelek, hiszen nélkülük nem kapnánk meg a fizetésünket. Gondolhatják, hogy ez mekkora gondolati változást jelentett egy olyan börtönszolgálatban, amely ragaszkodik a tradíciókhoz, ahol az elmúlt évben vagy évtizedben történeteket megfelelően s ennélfogva folytathatóknak minősítik. A magánszektor ösztönzése nélkül az új megközelítés nem valósulhatott volna meg.

Ezen kívül éppen most írtunk alá egy szerződést egy céggel a fogvatartottak szállításáról, ideértve a rendőrség és a bíróság közötti szállítást is. Eddig magasan képzett rendőrtisztokat és börtöntisztokat bízunk meg taxisofőri feladatokkal. A szerződés ennek véget fog vetni.

Alkalmaztunk továbbá egy (amerikai) céget az összes „drogáru” – inkább legális drogot kellene mondanom (vagyis a gyógyszereket) – börtöneinkbe szállításáról. Aznap vagy másnap szállítást garantálnak. Ezen kívül betartják az Európai Unió gyógyszerekre vonatkozó előírásait. Ha van valami, amit nem értek, akkor az az EU gyógyszerekre vonatkozó előírásai, azonban léteznek emberek, akik valóban tisztában vannak ezekkel az előírásokkal, és mi ezt a céget alkalmazzuk ezen feladat elvégzésére.

Felvetettük azt az ötletet is, hogy a bírónak és ügyésznek minden olyan előzetesen fogvatartott után, akit a börtönben kívánnak tartani, napidíjat kell fizetniük a börtönszolgálat részére. Gondolhatják, hogy az érintettek nem voltak túlzottan elragadtatva ettől az ötlettől. Pedig van ebben logika, hiszen az előzetes fogvatartottakat az államügyész és a bíró rendelkezése alapján tartjuk a börtönben. Teljesen helytálló elvnek tekinthető, hogy az fizessen, aki a döntést meghozza. Mindenkinek tisztában kell lennie tetteinek tényleges költségével és – amennyiben lehetséges – rá kell kényszeríteni a költség egészének vagy egy részének megfizetésére. Ez biztosítja a felelősségteljes döntéshozatalt. Ezt sajnos nem sikerült elérnünk.

Remélem, hogy hasznos volt ez az összefoglaló arról, hogy hol is tartunk mi Skóciában. Amennyiben további információra lenne szükségük, például az általam közölt költségvetési adatokról, melyeket egy nemzetközi könyvelő cég ellenőrzött, úgy azokat megtalálhatják a Skót Börtönszolgálat honlapján. Lényegében a magánbörtönökkel kapcsolatos (tekintélyes terjedelmű) szerződés egészét megtekinthetik honlapunkon. Azonban elegendő a szerződés első két-három oldalát elolvasniuk, a többi ötven oldal ugyanis a teljesítés részletkérdéseiről szól. Ha ezeket áttekintik, akkor megértik a szerződés lényegét.

Remélem tisztelt Elnök úr, hogy észrevételeimmel sikerült felkeltenem az Európai Unióba igyekvő kollégák érdeklődését, valamint mindazokét, akik számára az elmondottak újdonságot jelentettek. Köszönöm szépen figyelmüket.